

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Interesna skupina negospodarskih dejavnosti

PREDLOG

Številka: 213-04-2/2021/1
Ljubljana, 15. 10. 2021

Gospod
Alojz Kovšca
predsednik
Državnega sveta Republike Slovenije

Interesna skupina negospodarskih dejavnosti je na 14. Izredni seji, 20. 10. 2021 sprejela sklep, da na podlagi 68. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20) vlaga:

- Pobudo za sprejem Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o tujcih.

Vodja interesne skupine
dr. Branka Kalenić Ramšak, l.r.

Priloga:

- predlog zakona

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O TUJCIH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Državni zbor Republike Slovenije je na 67. izredni seji, dne 30. 3. 2021, sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 57/21; v nadaljnjem besedilu: ZTuj-2F), ki mu ga je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. S sprejetim zakonom se je v slovenski pravni red implementiralo Direktivo (EU) 2016/801 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maj 2016 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva, prostovoljskega dela, programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov in dela varušek (au pair) - t. i. direktiva o raziskovalcih in študentih (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2016/801/EU).¹

Z novelo ZTuj-2F sta bila med drugim spremenjena 33. in 44. člen Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo in 95/21 – popr.; v nadaljnjem besedilu ZTuj-2), ki glede izkazovanja zagotovljenih sredstev za preživljanje določata, s katerimi sredstvi lahko tujec izkazuje pogoj o zagotovljenih sredstvih za preživljanje v Republiki Sloveniji. Med ta sredstva sodijo sredstva, ki si jih tujec zagotavlja sam z delom, s pravicami iz dela ali zavarovanja, razen povračila stroškov v zvezi z delom, z dohodki iz premoženja, z dohodki iz kapitala in iz drugih virov ali s pomočjo tistih, ki so ga dolžni preživljati, s štipendijo ali s sredstvi na računu, odprtem pri banki ali hranilnici v Republiki Sloveniji ali v tujini, pri čemer se pri tujcih, ki prihajajo v Republiko Slovenijo zaradi študija, poleg navedenih sredstev dodatno upoštevajo tudi sredstva, ki jih prejme izobraževalna organizacija in jih nameni tujcu - tako imenovane dotacije.

Pred sprejetjem ZTuj-2F je 44. člen (dovoljenje za začasno prebivanje zaradi študija) ZTuj-2 določal, da »kot dokaz o izpolnjevanju pogoja zadostnih sredstev za preživljanje, mesečno najmanj v višini, kolikor znaša osnovni znesek minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji, zadošča pisna izjava študentovih staršev oziroma njegovega zakonitega zastopnika o tem, da ga bodo v času študija preživljali.« Po spremembi ZTuj-2 z novelo ZTuj-2F pa se je ta določba spremenila in sedaj kot dokaz o izpolnjevanju pogoja zadostnih sredstev za preživljanje iz tretjega odstavka 33. člena ZTuj-2 štejejo tujčeva sredstva, »ki si jih zagotavlja sam z delom, s pravicami iz dela ali zavarovanja, razen s povračili stroškov v zvezi z delom, z dohodki iz premoženja, z dohodki iz kapitala in iz drugih virov ali s pomočjo tistih, ki so ga dolžni preživljati, s štipendijo ali s sredstvi na računu, odprtem pri banki ali hranilnici v Republiki Sloveniji ali v tujini,« kot je to določeno v spremenjenem 33. členu, in sredstva, ki jih tujcu nameni izobraževalna ustanova, kot je to določeno v spremenjenem 44. členu.

---

¹ Uradni list Evropske unije, 132/21, z dne 21. 5. 2016 (URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016L0801&from=BG>).

Opisana novela je v praksi uvedla ključno spremembo glede načina izkazovanja zadostnih sredstev za preživljanje v Sloveniji. Kljub temu, da je pogoj izpolnjevanja zadostnih sredstev za preživljanje za pridobitev dovoljenja za prebivanje iz razloga višješolskega ali visokošolskega izobraževanja moral tujec izpolnjevati že pred uveljavitvijo novele ZTuj-2F, je novela prinesla bistveno spremembo glede načina izkazovanja sredstev za tiste tuje dijake ali študente, za katere obstaja zakonska dolžnost preživljanja s strani staršev oziroma zakonitih zastopnikov. Novela je namreč ukinila možnost, da dijak ali študent zadostna sredstva za preživljanje lahko izkazuje s pisno izjavo staršev, ki so ga po pravu države, katere državljan je, dolžni preživljati.

Višina sredstev po veljavnem zakonu, ki jih mora imeti bodoči dijak ali študent, ki želi pridobiti dovoljenje za prebivanje, znaša 4.826,16 EUR za enoletno prebivanje (mesečno najmanj v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji, ki od 1. 8. 2019 znaša 402,18 EUR).² Ta sredstva mora tuji dijak ali študent izkazati na način, da predloži potrdilo, da ima zadostna sredstva v tem znesku na svojem bančnem računu še pred začetkom študija, ob vpisu oziroma zaprosilu za dovoljenje za prebivanje, ali pa z dokazilom o drugih zgoraj opisanih dohodkih. Pri tem možnost dokazovanja zadostnih sredstev s pisno izjavo staršev oziroma zakonitih zastopnikov ni več mogoča.

Opisana sprememba dokazovanja zadostnih sredstev za preživljanje je problematična, saj pomeni, da je ZTuj-2F negativno spremenil položaj tujih dijakov in študentov, saj je poostril in otežil način izpolnjevanja pogojev, ki jih le-ti morajo izpolnjevati za pridobitev dovoljenja za prebivanje in izobraževanje v Sloveniji. Izpostaviti je treba, da ne obstajajo nobeni dokazi, da so se v preteklosti pojavljale težave pri dokazovanju zadostnih sredstev za preživljanje s pisno izjavo staršev ali skrbnikov. Treba je omeniti tudi, da iz besedila Direktive 2016/801/EU ne izhaja, da mora dijak ali študent s celotnim zneskom, potrebnim za preživljanje, razpolagati že ob vpisu, ampak nasprotno določa, da če lahko državljani tretjih držav dokažejo, da v celotnem obdobju bivanja v zadevni državi članici prejemajo zadostna sredstva, ki izhajajo iz različnih naslovov, bi države članice morale taka sredstva upoštevati pri ocenjevanju, ali ima prosilec na razpolago zadostna sredstva. Direktiva državam članicam ne predpisuje specifičnega načina izkazovanja zadostnih sredstev, ampak vprašanje načina ugotavljanja zagotovitve zadostnih sredstev za preživljanje v celoti prenaša na države članice.

S težnjo slediti deklariranim ciljem zadnje novele ZTuj-2F, da se izboljša in poenostavi pogoje za vstop in prebivanje tujih dijakov in študentov, ki prihajajo v Slovenijo z namenom izobraževanja, glede na dejstvo, da ni mogoče pričakovati, da bodo vsi dijaki in študenti ob zaprosilu za dovoljenje za začasno prebivanje v Sloveniji zaradi izobraževanja lahko imeli na računu 4.826,16 EUR za enoletno prebivanje, glede na dobro preteklo prakso, kjer so se starši dijakov in študentov oz. njihovi zakoniti zastopniki s pisno izjavo zavezali k preživljanju v času izobraževanja v tujini, in glede na dejstvo, da Direktiva 2016/801/EU način ugotavljanja zadostnih sredstev za preživljanje prepušča državam članicam je smotno, da se ponovno vzpostavi možnost, da lahko dijak ali študent zadostna sredstva za preživljanje

---

² Podatek o minimalnem dohodku je dostopen na spletni strani Vlade RS (URL: <https://www.gov.si/teme/denarna-socialna-pomoc/>).

izkazuje s pisno izjavo staršev oziroma zakonitih zastopnikov, ki so ga po pravu države, katere državljan je, dolžni preživljati.

Nujnost takšne spremembe obstoječe zakonodaje izhaja iz več razlogov. Prvič, večina tujih dijakov in študentov v Slovenijo prihaja iz držav bivše Jugoslavije, kjer je gmotno stanje ne le dijakov in študentov, temveč tudi njihovih staršev pogosto preslabo, da bi slednji lahko že ob začetku študijskega leta izkazali, da imajo na voljo celotna sredstva za preživljanje dijaka ali študenta za čas trajanja njegovega izobraževanja v Sloveniji. V študijskem letu 2019/2020 prihaja izmed študentov s stalnim prebivališčem v tujini, ki skupaj predstavljajo 7,8% vseh študentov, 19,3 % študentov iz Bosne in Hercegovine, 18,8 % iz Severne Makedonije, 16,5 % iz Hrvaške, 15,38 % iz Srbije in 3,0 % iz Črne gore,³ kar skupaj predstavlja več kot dve tretjini vseh tujih študentov. Pri tem ne gre spregledati, da je znašal leta 2020 BDP na prebivalca v Sloveniji 19.720 EUR,⁴ v Bosni in Hercegovini 5.187 EUR,⁵ v Severni Makedoniji 5.191 EUR,⁶ na Hrvaškem 12.344 EUR,⁷ v Srbiji 6.698 EUR⁸ in v Črni gori 6.744.⁹ Tolikšne razlike v BDP na prebivalca še dodatno prikazujejo težave, s katerimi se soočajo tuji dijaki in študentje in njihovi zakoniti zastopniki pri izkazovanju celotnih sredstev za celotno trajanje izobraževanja. Jasno je razvidno tudi, da opisana sprememba dokazovanja zadostnih sredstev za preživljanje pomeni, da je ZTuj-2F položaj tujih dijakov in študentov iz držav bivše Jugoslavije negativno spremenil.

Drugič, pomembno je poudariti, da ni nikjer zaslediti, da bi bili tuji dijaki in študentje v Sloveniji bolj odvisni od socialnih transferjev kot slovenski dijaki in študentje. Tuji dijaki in študentje so upravičeni do subvencionirane prehrane, prevozov in bivanja ter imajo možnost opravljanja študentskega dela, vendar je tovrstne prihodke nemogoče napovedati vnaprej. Opisana zakonodajna sprememba je v praksi marsikateremu tujemu dijaku ali študentu, še posebej tistim iz držav bivše Jugoslavije, postavila nerazumno visoke ali celo nepremostljive ovire za nadaljevanje ali sam začetek z izobraževanjem.

Tretjič, sprememba zakonodaje uvaja neutemeljeno razlikovanje med tujimi dijaki in študenti različnih socialno-ekonomskih položajev. Tuji dijaki in študenti, ki prihajajo iz družin z boljšim gmotnim stanjem, bodo do izobraževanja v Sloveniji lahko dostopali, medtem ko bo šibek ekonomski položaj manj privilegiranim to preprečil.

Četrto, posebno težavo sprememba zakonodaje predstavlja za tiste dijake in študente, ki so z izobraževanjem že pričeli, sedaj pa z njim ne bodo mogli

³ Podatki povzeti s spletne strani Statističnega urada Republike Slovenije (URL: <https://www.stat.si/statweb/News/Index/8802>).

⁴ Podatek dosegljiv na spletni strani Eurostat (URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_08_10/default/table?lang=en).

⁵ Podatek dosegljiv na spletni Izvozno okno (URL: <https://www.izvoznookno.si/drzave/bosna-in-hercegovina/predstavitev-drzave/>).

⁶ Podatek dosegljiv na spletni Izvozno okno (URL: <https://www.izvoznookno.si/drzave/severna-makedonija/predstavitev-drzave/>).

⁷ Podatek dosegljiv na spletni Izvozno okno (URL: <https://www.izvoznookno.si/drzave/hrvaska/predstavitev-drzave/>).

⁸ Podatek dosegljiv na spletni Izvozno okno (URL: <https://www.izvoznookno.si/drzave/srbija/predstavitev-drzave/>).

⁹ Podatek dosegljiv na spletni Izvozno okno (URL: <https://www.izvoznookno.si/drzave/crna-gora/predstavitev-drzave/>).

nadaljevati, saj nenadno spremenjenim pogojem za prebivanje v Sloveniji ne morejo zadostiti. To dijake in študente postavlja v težek in prekaren položaj ter povzroča njihovo socialno stisko s hudimi posledicami za njihovo nadaljnje izobraževanje.

Petič, sprememba zakonodaje neutemeljeno razlikuje med tujimi dijaki in študenti, ki prihajajo iz tretjih držav in iz držav EU. Medtem, ko morajo prvi pred začetkom študija zagotoviti znesek za enoletno bivanje v Sloveniji v višini 4.826,16 EUR, tega državljanom EU ni treba. To v praksi pomeni, da so tuji dijaki in študenti, ki v Sloveniji predstavljajo dve tretjini vseh tujih dijakov in študentov, postavljeni v neenakopravni položaj v primerjavi z dijaki in študenti iz držav EU.

Nenazadnje bo zaradi zgoraj opisanih sprememb zakonodaje prišlo tudi do škodljivih posledic na področju višjega in visokega šolstva. Največ izgub bo nova ureditev prinesla višjemu in visokemu šolstvu, ki si prizadeva na izobraževanje v Slovenijo privabiti uspešne dijake in študente iz tujine, ki so se po dosedanjih izkušnjah izkazali za izjemno prizadevne in kooperativne tudi pri učenju slovenskega jezika in osvajanju slovenske kulture in navad.

Po uvedbi novele ZTuj-2F morajo potencialni dijaki ali študenti izkazati zagotovljena sredstva pred pridobitvijo dovoljenja za prebivanje, kar je iz navedenih razlogov še posebej za državljane držav bivše Jugoslavije, ki predstavljajo največji delež vseh tujih dijakov in študentov, težko dosegljivo, predstavlja veliko obremenitev in posledično omejuje dosegljivost slovenskih višješolskih in visokošolskih ustanov za takšne dijake in še posebej študente. Posledično je moč pričakovati, da bo zakonodajna sprememba občutno zmanjšala število tujih študentov na slovenskih višjih šolah in univerzah. Ker je mednarodna odprtost slovenskega visokega šolstva izredno pomemben in nujen element njegove kakovosti in mednarodne prepoznavnosti, omejen dostop tujcev do izobraževanja ne pomeni le negativnega razvoja za tujce same, temveč tudi za slovenski izobraževalni sistem.

Pri tem je izrednega pomena dejstvo, da ima Republika Slovenija, natančneje Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, z državami bivše Jugoslavije sklenjene neposredne protokole o sodelovanju na področju izobraževanja.¹⁰ Ti dvostranski sporazumi določajo, da imajo državljani teh držav na področju osnovnošolskega in višješolskega izobraževanja enake pravice, kot državljani Republike Slovenije, na področju visokošolskega izobraževanja pa pri plačilu šolnin zanje veljajo enaki pogoji, kot veljajo za slovenske študente. To v praksi pomeni, da so tuji študenti iz držav bivše Jugoslavije opravičeni od plačila šolnin za študij, medtem ko morajo državljani ostalih »tretjih« držav za študij plačati šolnino za tujce. Ker je osnovni namen opisanih neposrednih protokolov o sodelovanju na področju izobraževanja »izenačitev državljanov teh držav z državljani Slovenije oziroma z državljani EU,«¹¹ je novela ZTuj-2F še toliko bolj nerazumna, saj negativno spreminja

---

¹⁰ Dvostranski protokoli o sodelovanju na področju izobraževanja med Slovenijo in Črno goro, Makedonijo, Kosovom in Srbijo so dostopni v Uradnem listu RS št. 53/2016 (<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2016-02-0041?sop=2016-02-0041>; <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2016-02-0042?sop=2016-02-0042>; <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2016-02-0040?sop=2016-02-0040>) in št. 51/2014 (<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2014-02-0040?sop=2014-02-0040>).

¹¹ Informacije o dvostranskih protokolih o sodelovanju na področju izobraževanja so dostopne na spletni strani Izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo EU (URL: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/bilateral-agreements-and-worldwide-cooperation-68_sl).

položaj državljanov držav bivše Jugoslavije v primerjavi z državljani Slovenije in državljani EU.

Kritika opisane spremembe zakonodajne ureditve je bila podana tudi s strani akademske skupnosti. Rektorska konferenca Republike Slovenije (RKRS) je v svoji izjavi zapisala, »da je potrebno ureditev za tuje študente primerno tolmačiti«, in sicer na način, »da že vpisani študenti ali kandidati za študij ne bodo imeli onemogočenega dostopa do študija na slovenskih univerzah in da naj se skladno s to zakonsko ureditvijo 33. člen ZTuj-2 razume in tolmači za študente tako, da bo dokazovanje finančnega stanja študentov ostalo enako, kot je bilo do sedaj.«¹² Prav tako RKRS meni, »da spremembe zakonodaje ne smejo vplivati na položaj že vpisanih študentov, ki nadaljujejo študij v RS. Takšni postopki ter nepotrebna birokracija preprečujejo internacionalizacijo in mednarodna prizadevanja univerz. RKRS še posebej izpostavlja, da se podpira vsa prizadevanja tako študentske organizacije kot sindikatov za omogočanje dostopa tujih študentov na univerze, ki se jim priključujejo tudi predstavniki študentskih svetov univerz, ki so sodelovali na seji RKRS.«¹³ Pri tem je RKRS Ministrstvo za notranje zadeve še pozvala, da ZTuj-2 spremeni na način, da so študenti izvzeti iz dokazovanja pogojev zadostnih sredstev za bivanje v Sloveniji z namenom izobraževanja.

V odprtem pismu, ki ga je na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport naslovil senat Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, se izraža mnenje, da novela ZTuj-2F predstavlja nerazumno in previsoko birokratsko oviro za študente iz tujine. V odprtem pismu je zapisano: »Tuji študenti in študentke, ki prihajajo k nam in so praviloma odlični študentje, bogatijo naš študijski proces, hkrati tovrstne izmenjave omogočajo tudi našim študentkam in študentom, da del študija opravijo v tujini; vse to pa bo zamrlo, če bodo študentke in študenti iz tujine soočeni s tako nerazumnimi zahtevami za študij v Sloveniji. ... Pred očmi se nam dogaja izbris tujih študentk in študentov, ki študija zaradi birokratskih ovir ne bodo mogli nadaljevati in se bodo prisiljeni vrniti domov.«¹⁴ S svojim stališčem se senat Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani pridružuje organizaciji Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, Povezani EF, ki skupaj z dekanjo prof. dr. Metko Tekavčič izražajo nasprotovanje noveli ZTuj-2F, pri tem pa izpostavljajo predvsem visoko stopnjo mednarodne dejavnosti in akreditiranosti fakultete.¹⁵

Z opisanimi javnimi pozivi soglašajo tudi druge študentske organizacije, kot je Študentska organizacija Slovenije (ŠOS). Po besedah predsednika ŠOS Andreja Pirjevca »finančne ovire, ki jim jih postavlja država, ne bodo dopustile študija v Sloveniji vsem tistim študentom, ki si s svojim znanjem in sposobnostmi to zaslužijo. Tako kot to velja za slovenske študente, tudi za tuje študente v Sloveniji zagovarjamo pravico do dostopnega študija, s tem pa želimo privabiti najbolj perspektivne

---

¹² Izjava Rektorske konference Republike Slovenije o spremembah Zakona o tujcih (URL: <https://www.uni-lj.si/aktualno/novice/2021062209305577/>).

¹³ Izjava Rektorske konference Republike Slovenije o spremembah Zakona o tujcih (URL: <https://www.uni-lj.si/aktualno/novice/2021062209305577/>).

¹⁴ Odprto pismo senata Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (URL: <https://www.ff.uni-lj.si/novice/odprto-pismo-ministrici-za-izobrazevanje-znanost-sport/>).

¹⁵ Odziv na spremembo Zakona o tujcih, Povezani EF (URL: <https://m.facebook.com/povezaniEF/posts/4112516118808280>).

študente, ki bodo izboljšali tako slovensko visoko šolstvo, kot, upamo, slovenski trg dela.«¹⁶

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Cilj predloga zakona je odprava negativnih posledic novele ZTuj-2F, ki tujim dijakom in študentom predstavljajo nerazumno oviro za nadaljevanje ali pričetek z izobraževanjem v Republiki Sloveniji. Natančneje, cilj predloga zakona je povrnitev ureditve v prvotno stanje (kot je to bilo do sprejetja ZTuj-2F) na način, da se za pridobitev dovoljenja za prebivanje v Sloveniji ponovno uveljavi dokazovanje zadostnih sredstev za preživljanje tudi s pisno izjavo dijakovih ali študentovih staršev oziroma zakonitih zastopnikov o tem, da ga bodo v času izobraževanja preživljali, če so ga po pravu države, katere državljan je, dolžni preživljati. S tem predlog zakona sledi cilju, ki je bil izpostavljen že pri zadnjem noveliranju ZTuj-2 s katerim se je v nacionalni pravni red implementirala Direktiva 2016/801/EU.

2.2. Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila vodilo pri pripravi osnovnega Zakona o tujcih. Predlog zakona zasleduje temeljna načela pravne države, in sicer z vzpostavitvijo enakih pogojev študija za tuje dijake in študente, za katere so se med časom izobraževanja spremenili pogoji za prebivanje v Sloveniji, enakih pogojev za tuje dijake in študente tretjih držav in držav EU ter enakih pogojev za tuje dijake in študente z različnimi socialno-ekonomskimi ozadji. Predlog zakona zasleduje tudi temeljna načela socialne države, in sicer z zagotavljanjem socialne varnosti, ki jo v veliki meri omogoča izobrazba.

2.3. Poglavitne rešitve

Predlog zakona, s težnjo po olajšanju vstopa in izobraževanju v Sloveniji državljanov tretjih držav, ki prihajajo zaradi opravljanja raziskovalnega dela in študija in za katere obstaja zakonska dolžnost preživljanja s strani njihovih staršev oziroma zakonitih zastopnikov, ponovno vzpostavi zakonsko možnost, da za izpolnjevanje pogoja zadostnih sredstev za preživljanje zadošča pisna izjava dijakovih ali študentovih staršev oziroma njegovega zakonitega zastopnika o tem, da ga bodo v času izobraževanja preživljali, če so ga po pravu države, katere državljan je, dolžni preživljati.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zakon nima finančnih posledic za državni proračun in nima vpliva na druga javna finančna sredstva.

---

¹⁶ Izjava Predsednika Študentske organizacije Slovenije (URL: <https://www.studentska-org.si/s-spremembo-zakona-o-tujcih-tezji-dostop-studija-v-sloveniji/>).

4. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

4.1. Skladnost s pravnim redom Evropske unije

Predlog zakona je usklajen s pravnim redom EU.

4.2. Prikaz ureditve v državah članicah Evropske unije

Direktiva 2016/801/EU v točki (e) prvega odstavka 7. člena navaja, da na podlagi te direktive v zvezi s sprejemom državljan tretje države za namene opravljanja raziskovalne dejavnosti državljan tretje države (prosilec) predloži dokazilo, ki ga zahteva država članica, da bo imel med načrtovanim bivanjem zagotovljena zadostna sredstva za kritje stroškov preživljanja, ne da bi bremenil sistem socialne pomoči države članice, in stroškov povratka. Pri tem tretji odstavek 7. člena še določa, da lahko države članice navedejo referenčni znesek, ki bo po njihovem pomenil »zadostna sredstva,« ta presoja pa mora temeljiti na preučitvi posameznega primera. Iz tega izhaja, da pri implementaciji Direktive 2016/801/EU v nacionalni pravni red države članice EU ohranjajo kompetenco, da se same odločijo, kakšno dokazilo bodo zahtevale, ali navajajo referenčni znesek in v kolikšnem znesku ga določijo. Posledično se ureditev v državah članicah EU razlikuje na nacionalni ravni.

Francija

Tujci tretjih držav, ki se izobražujejo v Franciji, morajo izkazati zadostna sredstva za plačilo vpisnih stroškov in za preživljanje, in sicer v mesečnem znesku 430 EUR za vsak mesec študija. Eden izmed sprejemljivih dokazov za izkazovanje zadostnih sredstev je garantno pismo staršev.

Romunija

Tujci tretjih držav potrebujejo dolgoročni vizum za namene študija, saj le s tem lahko pridobijo dovoljenje za prebivanje v Romuniji za čas študija. To dovoljenje je treba letno obnavljati. Za pridobitev dolgoročnega vizuma morajo študenti med drugim predložiti dokazilo o sredstvih za preživljanje, in sicer v znesku najmanj minimalne neto mesečne plače za celotno obdobje trajanja dolgoročnega vizuma. Za pridobitev dovoljenja za bivanje morajo študenti prav tako predložiti dokazilo o sredstvih za preživljanje, tokrat v znesku najmanj ene minimalne bruto plače za obdobje najmanj 6 mesecev. Podati je treba tudi dokazilo o namestitvi (v obliki dokazila o lastništvu, o najemni pogodbi in podobnem).¹⁷

Nemčija

V nemškem sistemu morajo državljan tretjih držav za vstop in šolanje na višjih izobraževalnih ustanovah v Nemčiji pridobiti študentski vizum, in sicer po tem, ko so že sprejeti v nemško izobraževalno ustanovo. Za prijavo za študentski vizum je navadno treba predložiti potni list, dokazilo o zdravstvenem zavarovanju, dokazilo o predhodnem izobraževanju in jezikovnih sposobnostih, dokazilo o sprejemu na višjo

¹⁷ Ureditev v Romuniji je povzeta po spletni strani romunskega Generalnega inšpektorata za imigracijo (URL: <http://igi.mai.gov.ro/en/content/studies>).

izobraževalno ustanovo in dokazilo o zadostnih sredstvih.¹⁸ Pri slednjem je dodatno opredeljeno, da je od januarja 2021 treba izkazati sredstva v višini 861 EUR na mesec oziroma 10.332 EUR na leto. Pri tem ustrezna dokazila vključujejo ne le zadostna vsota na blokiranem bančnem računu, s katerega je dvig določene vsote možen zgolj enkrat mesečno, ali dokazilo o prejemu štipendije, temveč tudi dokazilo o dohodkih staršev oziroma zakonitih zastopnikov.¹⁹

Nizozemska

Državljeni tretjih držav za študij na Nizozemskem potrebujejo dovoljenje za prebivanje, za pridobitev katerega je med drugim treba izkazati zadostna finančna sredstva. Znesek, ki ga je treba izkazati, se imenuje študentska norma («study norm»), ki označuje znesek, ki ga nizozemski študentje dobijo kot študentsko dotacijo med življenjem v študentskih domovih in se spremeni na letni ravni. V letu 2021 študentska dotacija znaša 921,17 EUR mesečno. Vsak študent mora finančna sredstva izkazati vsako leto, in sicer mora svoji izobraževalni instituciji potrditi, da ima zadostna sredstva za 12 mesecev študija na Nizozemskem. V namen takšne potrditve študent izpolni lastno izjavo »sredstva v kontekstu študija«, v kateri navede, na kakšen način ima zagotovljena denarna sredstva (preko štipendije, mesečnih prispevkov, zadostnega zneska na lastnem bančnem računu, ali ostalih načinov, ki jih mora študent izrecno opredeliti). K izjavi mora študent predložiti ustrezna dokazila.²⁰

Češka

Zakon o prebivanju tujcev v Češki republiki (št. 326/1999) določa, da morajo za namen univerzitetnega študija na Češkem državljani tretjih držav zaprositi za dolgotrajni vizum (nad 90 dni). K vlogi morajo predložiti potrdilo o vpisu, osebni dokument, sliko in dokazilo o nastanitvi, za kar zadostuje dokazilo o lastništvu stanovanja ali hiše ali dokazilo o upravičeni uporabi stanovanja ali hiše (npr. notarsko overjena najemna pogodba). Tujci morajo poleg tega predložiti tudi dokazilo o sredstvih. Pri tem velja za študente posebna ureditev, ki se razlikuje od ureditve za druge dolgoročne vizume.²¹ Kot ustrezno dokazilo o sredstvih šteje tudi zagotovilo s strani državnega organa ali pravne osebe, da bodo podpirali tujčevo življenje na Češkem. Takšno zagotovilo podajo s predložitvijo zneska v višini eno-mesečnega prebivanja (eksistenčni minimum) (2490 CZK oziroma približno 97 EUR). Druga možnost je potrdilo, da bo vse stroške, povezane z bivanjem, krila izobraževalna ustanova. V kolikor znesek v navedenem potrdilu ni zadosten, mora tujec priložiti tudi dokument, s katerim izkazuje, da ima denarna sredstva v višini razlike.

---

¹⁸ Ureditev v Nemčiji je povzeta po spletni strani Nemške službe za akademske izmenjave DAAD (URL: <https://www.daad.de/en/study-and-research-in-germany/plan-your-studies/visas/>).

¹⁹ Ureditev v Nemčiji je povzeta po spletni strani Nemške službe za akademske izmenjave DAAD (URL: <https://www.daad.de/en/study-and-research-in-germany/plan-your-studies/costs-of-education-and-living/>).

²⁰ Ureditev na Nizozemskem je povzeta po spletnih straneh nizozemskega Ministrstva za pravosodje in varnost (URL: <https://ind.nl/en/Pages/income-requirements-study.aspx> in <https://ind.nl/en/Pages/income-requirements-study.aspx>).

²¹ Ureditev v Češki republiki je povzeta po spletnih straneh češkega Ministrstva za notranje zadeve (URL: <https://www.mvcr.cz/mvcren/article/proof-of-funds-for-the-purposes-of-a-long-term-visa.aspx> in <https://www.mvcr.cz/mvcren/article/a-visa-for-a-stay-of-over-90-days-long-term.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>).

5. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles bo sodelovala državna svetnica dr. Branka Kalenić Ramšak.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o tujcih (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo in 95/21 – popr.) se v 44. členu v prvem odstavku za drugim stavkom doda nov tretji stavek, ki se glasi:

»Izpolnjevanje pogoja zadostnih sredstev za preživljanje, mesečno najmanj v višini, kolikor znaša osnovni znesek minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji, se lahko dokazuje tudi s pisno izjavo študentovih staršev oziroma njegovega zakonitega zastopnika o tem, da ga bodo v času študija preživljali, če so ga starši po pravu države, katere državljan je, dolžni preživljati.«.

KONČNA DOLOČBA

2. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Ponovno se vzpostavlja možnost za tuje dijake in študente, ki so jih dolžni preživljati starši oziroma njihovi zakoniti zastopniki, da kot dokaz o izpolnjevanju pogoja zadostnih sredstev za preživljanje iz tretjega odstavka 33. člena tega zakona zadošča pisna izjava dijakovih ali študentovih staršev oziroma njegovega zakonitega zastopnika o tem, da ga bodo v času izobraževanje ali študija preživljali, če so ga po pravu države, iz katere prihaja, dolžni preživljati.

Sprememba tako odstranjuje nepremostljivo oviro za številne tuje dijake in študente iz tretjih držav, ki jih postavlja v neenak položaj s slovenskimi dijaki in študenti ali dijaki in študenti iz drugih držav članic Evropske unije. Trenutna ureditev številnim dijakom in študentom iz ekonomsko šibkejših držav onemogoča dokazovanje zadostnih sredstev za preživljanje, s tem pa dejansko onemogoča njihovo izobraževanje ali študij v Sloveniji, čeprav ne obstajajo nobeni indici, ki bi kazali na težave pri dokazovanju zadostnih sredstev za preživljanje, kadar dijaki in študentje iz tretjih držav navedeno dokazujejo z izjavo staršev. Pri tem je treba posebej poudariti, da trenutni ureditvi nasprotujejo akademiki, študentske organizacije, RKRS in drugi deležniki.

K 2. členu

Člen določa začetek veljavnosti in uporabe predlaganega zakona.

IV. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA

44. člen

(dovoljenje za začasno prebivanje zaradi študija)

(1) Tujcu, ki je sprejet v javno veljavne izobraževalne ali študijske programe, opravlja strokovno izpopolnjevanje, praktično usposabljanje, specializacijo ali sodeluje v mednarodni študijski izmenjavi v ustreznih izobraževalnih organizacijah v Republiki Sloveniji in izpolnjuje ostale pogoje za izdajo dovoljenja po tem zakonu, se lahko izda dovoljenje za začasno prebivanje zaradi študija. Kot dokaz o izpolnjevanju pogoja zadostnih sredstev za preživljanje iz tretjega odstavka 33. člena tega zakona se upoštevajo tudi sredstva, ki jih izobraževalna organizacija nameni tujcu.

(2) Tujcu iz prejšnjega odstavka se izda dovoljenje za začasno prebivanje za čas študija, izobraževanja, strokovnega izpopolnjevanja, praktičnega usposabljanja, specializacije ali sodelovanja v mednarodni študijski izmenjavi v ustreznih izobraževalnih organizacijah v Republiki Sloveniji, vendar ne dlje od enega leta. Če študij, izobraževanje, strokovno izpopolnjevanje, praktično usposabljanje, specializacija ali sodelovanje v mednarodni študijski izmenjavi traja daljši čas od enega leta, se dovoljenje podaljšuje za največ eno leto, vendar ne dlje kot traja študij, izobraževanje, strokovno izpopolnjevanje, praktično usposabljanje, specializacija ali mednarodna študijska izmenjava.

(3) Kot ustrezno dokazilo o sprejemu, opravljanju ali sodelovanju iz prvega odstavka tega člena se šteje dokazilo o sprejemu v javno veljavne izobraževalne ali študijske programe oziroma dokazilo o opravljanju strokovnega izpopolnjevanja, specializacije ali praktičnega usposabljanja, ki ga izda izobraževalna organizacija, na katero je tujec sprejet, oziroma potrdilo o sprejemu državnega organa, ki je pristojen za izvajanje mednarodne pogodbe ali je dajalec štipendije, oziroma potrdilo o sprejemu, ki ga izda od države pooblaščen organizacija, ki je odgovorna za izvajanje določenega programa.

(4) Prošnjo za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje lahko vloži tujec ali izobraževalna organizacija iz prvega odstavka tega člena. Tujec mora prošnjo za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje vložiti pri diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini, razen v primeru in ob pogojih, določenih v šestem odstavku tega člena, ko lahko prošnjo vloži tudi pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji. Izobraževalna organizacija lahko vloži prošnjo pri diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini ali pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji. Če prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja vloži izobraževalna organizacija, lahko opravlja tudi druga dejanja v postopku v skladu s tujčevim pooblastilom, ne more pa se ji vročiti izdano dovoljenje. Pooblastilo tujca izobraževalni organizaciji ni potrebno za vlaganje dopolnitev k prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za prebivanje. Pristojni organi prošnje za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje zaradi študija obravnavajo prednostno.

(5) Tujec, ki ima v Republiki Sloveniji izdano dovoljenje za začasno prebivanje zaradi študija, se lahko v času veljavnosti tega dovoljenja v Republiki Sloveniji tudi zaposli

ali opravlja delo pod pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo delovna razmerja in delo študentov.

(6) Tujec iz prvega odstavka tega člena, ki zakonito prebiva v Republiki Sloveniji na podlagi veljavne osebne izkaznice oziroma veljavnega potnega lista ali na podlagi veljavnega potnega lista in dovoljenja za prebivanje, ki ga izda druga država članica Evropske unije, ali na podlagi vizuma C, ki ga izda pristojni organ Republike Slovenije ali druga država pogodbenica Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985, ali vizuma D, ki ga izda pristojni organ druge države članice Evropske unije zaradi študija, in ki predloži dokazilo o sprejemu na študij, lahko vloži prošnjo za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji.

(7) Tujec iz prejšnjega odstavka mora prošnjo za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje vložiti pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji pred potekom dovoljenega prebivanja v Republiki Sloveniji. O pravočasno vloženi prošnji pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji pristojni organ tujcu izda potrdilo, ki velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do dokončne odločitve o prošnji. Izdano potrdilo dovoljuje tujcu prebivanje v Republiki Sloveniji zaradi študija. Tujcu, ki je vložil prošnjo za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje zaradi študija pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji, se dovoljenje za začasno prebivanje, odločba o zavrnitvi izdaje dovoljenja, sklep o ustavitvi postopka in sklep o zavrženju prošnje, izdan v postopku izdaje dovoljenja za začasno prebivanje, vroči pri organu, ki je dovoljenje izdal.

(8) Dovoljenje za začasno prebivanje zaradi študija se izda v obliki iz 58. člena tega zakona, pri čemer se pri vrsti dovoljenja vpiše »študent«. Za tujca, ki študira v Republiki Sloveniji v okviru posebnega programa Evropske unije ali večstranskih programov, ki vključujejo ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali v okviru sporazuma, med dvema ali več priznanimi višješolskimi oziroma visokošolskimi zavodi, se v opombi navede ta posebni program ali sporazum, če je naziv programa ali sporazuma predolg za zapis na kartici, pa se navedejo kratice držav članic, iz katerih izhajajo podpisniki sporazuma.

(9) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena se prvo dovoljenje za začasno prebivanje študentu, ki v Republiki Sloveniji opravlja študij v okviru posebnega programa Evropske unije ali večstranskih programov, ki vključujejo ukrepe za spodbujanje mobilnosti, ali na podlagi sporazuma med dvema ali več višješolskimi oziroma visokošolskimi zavodi, ob izpolnjevanju pogojev, določenih v tem členu, izda za obdobje dveh let oziroma za čas trajanja študija, če je ta krajši.